

Грудень 2020 року №1 (118)

Газета Хмельницького національного університету

УНІВЕРСИТЕТ

Спеціальний випуск

Шановні викладачі, співробітники, студенти Хмельницького національного університету!

Упродовж кількох місяців нинішнього року наш колектив поніс важку, непоправну втрату – передчасно померли наші колеги, друзі:

перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент НАН України, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня Михайло Петрович Войнарєнко. Він почав працювати у нас з 1975 року і протягом усіх років невтомно працював над розвитком та становленням університету. Михайло Петрович був провідним науковцем, у доробку якого понад 500 опублікованих наукових праць, 40 кандидатських та 7 докторських підготовлених і захищених дисертацій. Серед інших вагомих досягнень Войнарєнка М.П. – координування та керування центром з реалізації на Хмельниччині проектів Програми ТАСІС, Українсько-Британської програми, Програми НАТО «Партнерство заради миру» з перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу, що був започаткований у 1995 році. Саме Михайло Петрович був ініціатором втілення проекту дахової сонячної електростанції у нашому університеті – першій серед усіх закладів освіти в Україні.

завідувач кафедри телекомунікацій та радіотехніки, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Вілен Петрович Ройзман, – провідний вчений України, праці і винаходи якого відкрили нові наукові напрямки в галузі балансувальної техніки і надійності в радіоелектроніці. Вілен Петрович працював в університеті з 1986 року. Під його керівництвом постійно велась держбюджетна, фундаментальна і прикладна наукова робота, здійснювалась реалізація цілої низки міжнародних наукових проектів;

доктор технічних наук, професор Віталій Григорович Каплун протягом 14 років, із 1994 до 2008, працював на посаді проректора з наукової роботи Хмельницького національного університету, а згодом викладав на кафедрі машинознавства, створив наукову школу іонно-плазмового зміцнення металів в антикрихісному середовищі.

завідуючий кафедрою комп'ютерних наук та інформаційних технологій, доктор технічних наук, професор Руслан Володимирович Сорокати́й. Він розпочав свій трудовий шлях в нашому університеті як інженер кафедри технології металів у 1986 році. Руслан Володимирович вкладав у розвиток спеціальності і кафедри свої душі і серце. Організаційне та методичне забезпечення навчального процесу, проведення конференцій та олімпіад, наукова робота студентів, – все, за що брався Сорокати́й Р.В., було виконано вчасно і якісно;

Передчасна, невблаганна смерть наших колег – величезне горе не тільки для їхніх рідних і близьких, а і для усієї нашої університетської родини. Ще багато користі могли б вони принести державі та Хмельницькому національному університету, але нині їх не стало і ми глибоко сумуємо з цієї втрати. Вони чесно і гідно прожили своє життя, залишили після себе наукові праці, учнів і послідовників, багато інших добрих справ, а тому назавжди залишаться у нашій пам'яті доброзичливими колегами, надійними друзями, професіоналами своєї справи.

Нехай же добрий, світлий спомин про наших дорогих колег завжди живе у наших серцях, усіх тих, хто знав їх, любив і шанував.

Терещенко Олександр Пилипович

Народився 17 лютого 1953 року. Працював в університеті з 1979 по 2020 рік. Кандидат технічних наук, доцент кафедри основ проектування.

Фах інженера-механіка отримав у Східносибірському технологічному інституті. Виявив схильність до науково-дослідної діяльності. Тому отримав направлення до аспірантури Ленінградського інституту текстильної і легкої промисловості.

Після закінчення аспірантури і успішного захисту кандидатської дисертації

працював у Тюменському індустріальному інституті, а у 1980 році переїхав до Хмельницького і протягом майже 40 років викладав інженерні дисципліни у Хмельницькому інституті, далі – університеті.

Талант інженера в Олександра Пилиповича вдало поєднався з талантом викладача. Розумний, уважний, готовий підтримати і спрямувати на потрібний шлях – таким він був зі студентами. Недарма з багатьма з них підтримував дружні стосунки протягом багатьох років після завершення навчання. Завжди користувався шанобою, повагою з боку колег.

Як один із найдосвідченіших викладачів навчального закладу, Олександра Пилиповича Терещенка було відряджено до Алжиру. Довелося у зв'язку з цим опанувати ще й французьку мову, якою велося викладання в алжирському університеті.

Після повернення в Україну Олександра Терещенка залучили до роботи у приймальній комісії університету. Декілька термінів він був відповідальним секретарем приймальної комісії, далі – завідував Центром тестування для студентів і абітурієнтів. І у колективі приймальної комісії Олександр Пилипович зарекомендував себе людиною виняткової відповідальності, порядності, обізнаності. І – людиною широкою, щирою душі.

Нагороджений почесним знаком «Ветеран Хмельницького національного університету». Помер 27 березня 2020 року.

Білецький Олександр Олександрович

Народився 18 січня 1939 року. Кандидат технічних наук, доцент.

Працював в університеті з 1967 р. Проїшов шлях від асистента, старшого викладача на кафедрі інженерної графіки, „Машини і апарати легкої промисловості” до доцента на кафедрі Машинознавства. Протягом багатьох років роботи брав участь у виконанні госпдоговірних та держбюджетних робіт, очолював групу аналізу успішності університету, методично забезпечував навчальний процес із дисциплін кафедри. Нагороджувався Почесними грамотами, йому присвоєно звання „Відмінник освіти України”.

Науковий напрямок – «Механіка циклових шарнірно-важільних і комбінованих механізмів». Оpubлікував понад 50 науково-методичних праць, у тому числі навчальних посібників. Помер 15 жовтня 2020 року.

Капустенський Петро Гнатович

Народився 7 вересня 1937 року. Працював в університеті з 14 вересня 1969 року. Кандидат технічних наук, доцент.

Був одним із перших викладачів спеціальних дисциплін кафедри Машин та апаратів легкої промисловості. Випускник Запорізького машинобудівного інституту, Петро Гнатович опублікував близько двохсот наукових статей та навчально-методичних видань, отримав велику кількість авторських свідоцтв та патентів. Його ентузіазм, невичерпна енергія та наполеглива праця допомогли у становленні кафедри як потужної одиниці у складі інституту та залишитися такою протягом усіх років свого існування. Помер 12 вересня 2020 року.

Єдинак Анатолій Тимофійович

Народився 6 серпня 1938 року. Працював в університеті з 1975 року на посаді начальника експлуатаційного відділу. Забезпечував безперебійну роботу водопостачання, водовідведення, тепlopостачання навчальних корпусів, гуртожитків університету, сприяв подальшому його розвитку. Нагороджений почесним знаком «Ветеран Хмельницького національного університету». Помер 21 листопада 2020 року.

Несподівана, неблаганна смерть – величезне горе не тільки для рідних і близьких, а і для нашого університету, для кожного з нас бо з їх смертю ми втратили частинку і себе...

Ще багато користі могли б принести вони нашому навчальному закладу, області, країні, світу, але нині їх не стало і ми глибоко сумуємо з цієї втрати. Нехай же добрий, світлий спомин про них назавжди залишиться у наших серцях, усіх тих, хто знав їх, любив і шанував. Вони чесно прожили своє життя, залишили після себе наукові праці, учнів і послідовників, багато інших добрих справ, а тому назавжди залишаться у нашій пам'яті доброзичливими колегами, надійними друзями, професіоналами своєї справи.

*Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор, член-кореспондент
НАПН України, заслужений працівник народної освіти
України Микола Єгорович Скиба*

«Чим більше віддаєш ти людям, тим більше залишається тобі»...

Звістка про смерть члена-кореспондента НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня, першого проректора, проректора з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету, поета-пісняра Войнаренка Михайла Петровича прокотилася стінами закладу вищої освіти в одну мить. Як сніжний вал на ще не застиглий, осінній землі перекинулася в місто і полетіла далі по всій Україні, по світу...

Ще вчора цей життєрадісний, завжди усміхнений і привітний, повний сил і енергії чоловік жив, трудився, будував плани і ось нині, у світі цьому, його не стало. Він залишив його якимось не очікувано, раптово для всіх тих, хто знав, поважав і любив цю неординарну особистість...

Народився він 22 липня 1950 р. у с. Струга Ново-ушицького району в селянській сім'ї. Закінчив середню школу, працював робітником на Кам'янець-Подільському цукровому заводі, навчався в Кам'янець-Подільському індустріальному технікумі, відслужив два роки в армії.

В 1975 році закінчив з відзнакою Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування і з тих пір його подальше життя і діяльність нерозривно було пов'язане з рідним навчальним закладом.

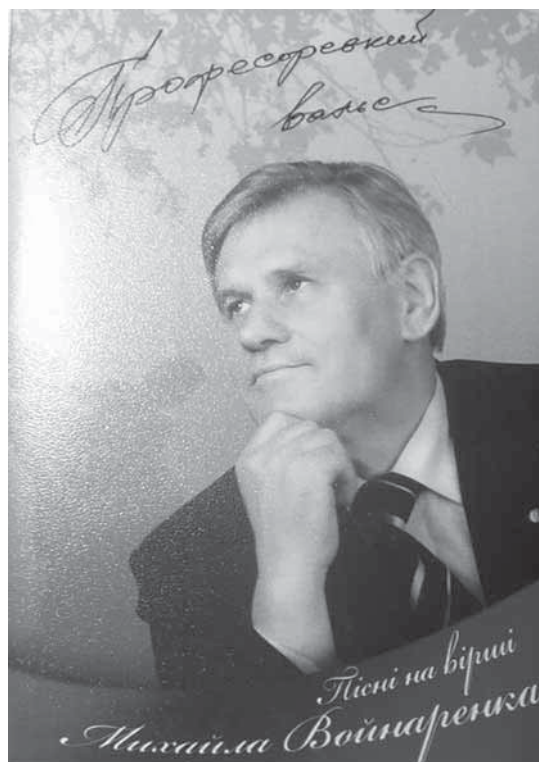
Протягом багатьох років, своєю невтомною працею, світлим розумом та організаторськими талантами вніс вагомий вклад в розвиток та становлення Хмельницького національного університету.

З 2002 року був головою спецради з захисту кандидатських і докторських дисертацій з економічних наук при Хмельницькому національному університеті, членом Координаційної ради Західного наукового центру НАН України і МОН України, членом Наукової ради МОН України, членом Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки (секція гуманітарних і економічних наук), головою редколегії секції «Економічні науки» Вісника Хмельницького національного університету, членом редколегії українського журналу «Економіст» (м. Київ), та інших, головою Хмельницького обласного товариства «Знання» України, головою Спільки економістів Хмельницької області, керівником Секції розвитку конкурентоспроможності економіки України на основі кластерних моделей об'єднання підприємницьких структур.

Під його керівництвом підготовлені і захищені 40 кандидатських та 7 докторських дисертацій.

Опубліковано понад 500 наукових праць, в тому числі 60 наукових монографії, 14 підручників і навчальних посібників, крім того – десятки книг і більше 200 статей опубліковано за кордоном.

Із 1995 року був координатором, директором центру з реалізації на Хмельниччині проектів Програми ТАСІС, Українсько-Британської

програми, Програми НАТО «Партнерство заради миру» з перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу. За цими програмами університет отримав більше 1 млн. дол. США безповоротної фінансової допомоги. Цей, найбільш тривалий в історії України соціально-гуманітарний проект, який фінансується країнами НАТО, продовжується і сьогодні, а університет, щорічно, отримує близько 1,5 млн. грн. грантових коштів на його реалізацію.

Нагороджений Почесними грамотами Міністерства освіти України, нагрудним знаком «Відмінник освіти України».

У 2002 році було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Нагороджений орденом України «За Заслуги III ступеня, почесними Грамотами Кабінету Міністрів України і Верховної Ради України та багатьма іншими нагородами.

Ще однією, особливою сферою реалізації багатогранного таланту Михайла Войнаренка була поезія. У творчому доробку Михайла Петровича: збірка віршів «Істина», збірка пісенної лірики «Добра не буває багато», а також численні публікації віршів на сторінках багатьох різноманітних періодичних видань, альманахів, колективних збірників.

Значна кількість його поезій стала піснями, які виконують відомі зірки української естради серед яких народні артисти України: Анатолій Горчинський, Василь Зінкевич, Микола Свидюк, Алла Кудлай, Олег Слободенко, Марія Ясіновська та багато інших.

Для рідного університету Михайло Петрович, разом із Олегом Слободенком

написав чудовий гімн, який надихає вже не одне покоління студентської молоді на повагу і любов до рідного навчального закладу.

Всім своїм еством, усією душею він був відданий Україні.

Це був трибун, борець, громадянин, людина, яка не могла миритися з неправдою та несправедливістю. Від цього йому не завжди було легко комфортно ужитті, але інакше жити він не міг, бо визначальними для нього були слова материнського заповіту: «Чим більше віддаєш ти людям, тим більше залишається тобі».

...Прощалися з ним в передостанній, напрочуд теплий, сонячний день жовтня, коли сама природа здавалося, віддавала останню шану її улюбленому сину. Понад стінами навчальних корпусів закладу, серед викладачів і працівників, колишніх і нинішніх студентів, багатьох тих кому дав він пугівку в життя, понад ботанічним садом, до наукової бібліотеки і далі, далі, далі котилася журлива мелодія прощання...

Ректорат, Вчена рада, Рада ветеранів, колективи факультету економіки і управління, кафедри обліку і аудиту та оподаткування, комітет Вільної профспілки працівників і співробітників, профком студентів університету, рада студентського самоврядування Хмельницького національного університету, друзі та колеги по роботі глибоко сумують у зв'язку з передчасною смертю Войнаренка Михайла Петровича і висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

Віталій Олуйко: не вірю до сих пір, що Він уже на небесах ...

Звідки береться талант? Звідки беруться лідери?

А їх народжує подільська земля, в звичайному придністровському селі Струга.

Для Хмельниччини Михайло Петрович Войнаренко – це була просто знахідка. В минулому комсомольський лідер перетворився на відомого вченого, державника, щирого українця, поета-пісняра. Коли його не стало, мені зателефонували з Луцька і Одеси друзі Михайла: Василь Зінкевич та Микола Свидюк ... Вони дружили по-дорослому, в їх виступах завжди були пісні, написані нашим Михайлом Войнаренко. В нього був стержень, на таких людях тримається держава.

Україні буде не вистачати нашого Михайла Войнаренка ...

*Зліва направо: М.П. Войнаренко і В.М. Олуйко.
Так народилася пісня «Не забудь другу подзвонити»*

В колі друзів і однодумців...

*Олуйко Віталій Миколайович,
доктор наук з державного управління, професор,
депутат Хмельницької обласної ради (з 2006).*

«... Якщо можеш людині чимось допомогти – обов'язково допоможи ...»

...Ці пророчі слова життєвого кредо талановитого наставника, вчителя з великої літери, найкращого друга Михайла Петровича Войнаренка запали мені в душу з перших днів знайомства з ним. І впродовж такого короткого спілкування, бо для нас воно дійсно коротке, а хотілося щоб воно було нескінченним, Михайло Петрович, всім своїм прекрасним, непересічним характером, демонстрував дотриманість цих слів.

Яскравим прикладом багатогранності його спілкування була робота головою Спеціалізованої вченої ради із захисту спочатку кандидатських, потім докторських робіт не за однією, а за трьома спеціальностями (можливо єдиної за трьома в Україні спецради). Захищатися у спецраді, яку очолював Михайло Петрович, всі знали, буде результативно, хоча й важко, але толерантність, доброзичливість, добропорядність Михайла Петровича і членів спецради, які брали з нього приклад, завжди допомагали. Для науковців, здобуття наукового ступеня є чи не найпершою мрією, яку кожен із нас досягав і через те, дуже важливим є і вибір спецради, в якій захищатимешся, подальші кроки у цій нелегкій справі. До Михайла Петровича тягнулися вчені, науковці не лише наші, університетські, але й з усієї України та й із-за кордону. Загалом, за час роботи спеціалізованої вченої ради, яку очолював Михайло Петрович, наукові ступені доктора економічних наук здобули більше чотирьох

десятиків вчених, кандидата економічних наук (доктора філософії) більше 240 науковців. Підготовку такої чисельності кадрів вищої кваліфікації – не кожен навчальний заклад спроможний досягти. І більше ніж у третини із підготовлених, Михайло Петрович був науковим консультантом, або науковим керівником. Всі вони нині глибоко сумують за своїм вчителем.

З жалем і болем у серці від втрати, згадують неоціненну його допомогу і підтримку у житті.

Формування нових наукових шкіл економістів, розвиток різних напрямів досліджень, щорічні

конкурси науково-дослідних робіт держбюджетного та госпдоговірного характеру, опублікування у відомих виданнях результатів дослідження – це далеко не повний перелік справ, якими щиро і з душею опікувався Михайло Петрович.

Мені згадуються часті поїздки на захисти в якості офіційних опонентів, членів інших спецрад з Михайлом Петровичем, в якого було все, що належить вченому: і готовність підтримки, і гумор, і оптимізм, і віра у те, що «добра не буває багато»...

Сподіваємося, що з світу того Михайло Петрович бачить, що дотримуємося ми його мудрих слів, підтримуємо його незавершені справи, його бажання допомагати людям. На великий жаль, ми до кінця ще не розуміємо величини втрати для університету, для України, Європи і світу цієї неординарної особистості, вченого, але наша щоденна, наполеглива праця на благо університету – буде найкращою, пам'яттю про нашого Михайла Петровича Войнаренка.

Приземний уклін і світла пам'ять великій Людині.

З глибоким сумом:

проректор з НІР Нижник В. М.,

працівники фінансово-економічного управління

Велика людина! Великий науковець! Видатний наставник і керівник!

Нестримно летить час... Досі неможливо уявити, що Михайла Петровича немає з нами. Безперечно, про таку визначну особистість написано чимало, адже це Людина яка присвятила себе рідному університету, була

оцінювання проектів наукових робіт з фінансуванням державою. Відразу хочу зауважити, всі помисли та дії Михайла Петровича завжди були спрямовані на отримання позитивного результату університетом в цілому. Не було жодного дня, коли б ми не обговорювали з ним перспективи розвитку. Хочу вказати на важливу і безперечно втрачену в багатьох з нас рису характеру Михайла Петровича – його ширість та порядність. Так він і мене вчив, справу яку розпочато слід довести до завершення. Ніколи не слід зважати на поточні втрати, основне – переможна ціль, яку неодмінно потрібно досягнути. Завжди толерантний, досить рідко бачив його в край роздратованим.

Однак, він завжди міг зібратись і продовжувати роботу. Так було і після перших, відносних невдач, коли після конкурсного відбору проектів наукових робіт від університету отримали фінансування тільки кілька тем,

*Серед представників закордонних делегацій на міжнародній виставці
“Зброя та безпека” м. Київ*

його обличчям, гордістю, еталоном порядності та гідності. Тому, дозволю собі торкнутись власних спогадів про Михайла Петровича, тим більше, що мені пощастило бути поруч з ним кілька складних і надзвичайно відповідальних для університету років.

У 2016 році Михайло Петрович очолив науковий напрямок університету, став проректором в обов'язки якого входив розвиток наукової діяльності університету. Ректор університету поставив завдання Михайлу Петровичу і мені, як начальнику науково-дослідної частини, забезпечити стає зростання наукових показників університету. Все це відбувалось на фоні змін та вимог до існування закладів вищої освіти, необхідності проходження атестацій на статус національного, проходження атестації з наукової діяльності університету, зміни вимог до

На експозиції Хмельницького національного університету із заступником Міністра освіти і науки України Стріхою М.В.

Представлення наукових здобутків університету на міжнародній виставці-форумі

Михайло Петрович не склав зброю. В мене на очах він почав працювати з подвійною, а то й ще більшою віддачею і, з його легкої руки, роботи науковців економічних спеціальностей буквально прорвалися до світових наукометричних баз. Те, що ще кілька років тому було недосяжним, наполегливою працею і вірою Михайло Петрович втілює у життя. Згадую неймовірні емоції, перед своїм виступом на вченій раді університету та представлення приємних для університету відомостей, адже тепер вже і економічні спеціальності мають статті у відомих світових журналах, тези доповідей представляються на міжнародних конференціях світового гатунку. Так, у Михайла Петровича велика наукова школа, під його керівництвом захищено не один десяток дисертацій, але він завжди особисто очолював роботу, вмів вміло і доцільно залучити інших науковців.

У 2020 році Михайлу Петровичу виповнилось 70 років, але я не знав в університеті найбільш прогресивної і конструктивної людини, яка б йшла в ногу з часом та з вимогами сьогодення. Які колосальні зусилля приклав Михайло Петрович для втілення проекту дахової сонячної електростанції. Це була грандіозна ідея – збудувати на дахах університету сонячну електростанцію, першу серед усіх закладів освіти в Україні. Часто ввечері, під кінець робочого дня, ми обговорювали з Михайлом Петровичем події та були миті, коли хотілось опустити руки. Однак якась внутрішня сила,

переконлива віра в успіх, заставляла Михайла Петровича приймати гнучкі, часто в шкodu власним інтересам рішення, які ставали рятівними для втілення проекту. Вмілий стратег передбачав все наперед, розвиток альтернативної енергетики в університеті став підґрунтям не тільки підсумкового успіху і популяризації бренду університету, але й рушієм для впровадження низки перспективних спеціальностей.

Особливо хочу наголосити на людяності Михайла Петровича. Скільки цікавих і повчальних історій він розповідав в дорозі. Часто доводилося їздити разом з ним в міністерство на звітування. Він був дійсно видатним педагогом та чудовим вчителем. Розмова з ним завжди давала поштовх до переосмислення власних вчинків. Незважаючи на високу посаду, він умів залишатись чуйною, скромною та мудрою людиною. Його мудрість дозволяла вирішувати конфліктні ситуації не тільки у професійних ситуаціях, а і у життєвих. Вмів встати над власними амбіціями, власними інтересами, розтлумачити ситуацію так, щоб в кінцевому рахунку вигравав університет.

Прикро, сумно і болісно приходиться в нашу приймальною та усвідомлювати те, що вже немає Михайла Петровича. Вже не можна буде з ним порадитися, поговорити про поточні справи університету, поради разом з ним щодо входження чергової його наукової роботи до світових наукометричних баз, обговорити результати рецензування наукових робіт національного фонду досліджень....

Мене переповнюють почуття глибокої пошани та поваги до прекрасної і мудрої людини, справжнього патріота університету, непересічного науковця, справедливого наставника. Низький уклін йому та вдячність долі, яка дала можливість працювати під його керівництвом і отримати великий досвід. Михайло Петрович пройшов гідний життєвий шлях видатного вченого, залишив яскравий слід світлої пам'яті та назавжди залишиться у наших серцях великою Людиною!

*Бойко Ю.М.,
начальник науково-дослідної
частини ХНУ*

Хороші справи не йдуть в забуття...

Пішов у засвіти Михайло Петрович Войнаренко, давній друг бібліотеки, науковець, поет, керівник, автор багатьох наукових, навчальних та поетичних видань. Здавалося, що він завжди буде поруч, допоможе вирішити проблеми, візьме участь у бібліотечному заході, дасть пораду поетам-початківцям, привітає зі святом, подарує нові книжки і багато-багато іншого, чого він вже ніколи не зробить...

Правильним і влучним є вислів: «Якщо людина талановита, то талановита у всьому». Ім'я Михайла Петровича Войнаренка відомо не тільки у вітчизняному науковому просторі, але й далеко за його межами. Підтвердженням цього слугують його монографії та підручники, сотні наукових праць та публікацій в українських та закордонних виданнях; успішна діяльність на посадах проректора з науково-педагогічної роботи, першого проректора Хмельницького національного університету; вагомі результати очолюваних ним наукових та цілого ряду гуманітарних та освітянських проєктів.

Майже 50 років Михайло Петрович опікувався усіма справами та проблемами, сприяючи досягненням університету. Завжди вражали його працездатність, академічна

освіченість, далекоглядність, але найбільше викликали захоплення життєрадісність, толерантність та щирість. Отак з радістю, завжди усміхнений, йшов він життєвою дорогою, бо визначальними для нього були слова материнського заповіту: "Чим більше віддаєш ти людям, тим більше залишається тобі".

Завжди відчувалась турбота Михайла Петровича до університетської бібліотеки. Він підтримував усі наші проєкти та починання, був щедрим дарувальником книг, активно долучався до створення біобібліографічних покажчиків, брав участь у творчих заходах книгозбірні, тому що і сам був обдарований поетичним талантом. На Поділлі його знають як поета-пісняра, чиї вірші покладені на музику відомими композиторами. Саме він написав чудовий гімн Хмельницького національного університету, який викликає у студентів особливі почуття до своєї альма-матері.

Згадується одне із засідань поетичного клубу «Роса», яке проходило в літературній вітальні. Студенти читали свої вірші, присутні на засіданні майстри поетичного слова їх аналізували, давали поради, спілкувалися, але молодь чекала на Михайла Петровича, і він не підвів їх. Попри завантаженість, з іншого

засідання, вже не першого в цей день, поспішив до бібліотеки, де відразу став душею аудиторії. Тоді він читав власні вірші, спілкувався зі всіма і якимось невимушено зав'язалося змагання між поетами на краще римування. Михайло Петрович з шести різних слів експромтом створював вірші, в черговий раз зблиснувши талантом. Уся його поезія щира, позбавлена пафосу, пронизана любов'ю до людей та рідного краю.

Михайло Петрович пішов від нас на злеті, маючи багато планів і задумів. Не встиг багато чого здійснити, але залишив послідовників, учнів, друзів і добру пам'ять про себе.

Більшість видань М. П. Войнаренка знаходяться у фонді та базах даних університетської книгозбірні й представлені у віртуальній виставці «До ювілею науковця доктора економічних наук, професора, проректора з науково-педагогічної роботи, першого проректора ХНУ Михайла Петровича Войнаренка» та у відеоролику презентації виставки

Докладна інформація про М. П. Войнаренка, його наукові здобутки, звання, відзнаки розміщена у Вікіпедії, на Інформаційному порталі НБУВ «Наука України: доступ до знань»: Науковці України, енциклопедичних виданнях, в краєзнавчих БД «Науковці Хмельниччини» та «Доктори наук, професори ХНУ», покажчиках ОУНБ, ювілейних університетських виданнях, неодноразово представлялася на сторінках ЗМІ, наукових та науково-популярних журналів тощо.

Найбільш повна інформація про наукову діяльність провідного подільського вченого,

його біографія зібрана в четвертому випуску біобібліографічного покажчика, підготовлена та видана до 70-річного ювілею М. П. Войнаренка, відзначеного в липні 2020 року. У покажчику, зібрані й систематизовані основні відомості про життя науковця, представлені матеріали, що відображають його педагогічну, наукову і творчу діяльність, висвітлюють внесок у розвиток вітчизняної освіти та рідного університету.

ЛІТЕРАТУРА ПРО М. П. ВОЙНАРЕНКА

Публікації у періодичних та книжкових виданнях:

1. Марченко Л. Два крила: вченого і людини // Хмельницький вечірній. – 1995. – 5 серп. – С. 1, 4; 12 серп. – С. 4.
2. Сумишин Я. Економічна рима Михайла Войнаренка / Я. Сумишин // Ровесник. – 1995. – 15 верес. (№ 37). – С. 6.
3. Драчук Р. Творчість професора і поета. Зустріч з професором, поетом, доктором економічних наук М. П. Войнаренко в бібліотеці Технологічного університету Поділля / Р. Драчук // Ровесник. – 1997. – № 15. – С. 1.
4. Наукові праці Войнаренка Михайла Петровича : бібліогр. покажч. / упоряд. Т. М. Горобець ; відп. за вип. В. М. Петрицька. – Хмельницький : ТУП, 2000. – 31 с. – (Бібліографія вчених університету).
5. Охрімівч І. Два крила поезії й науки / І. Охрімівч // Проскурів. – 2001. – 24 серп. (№ 67–68). – С. 14.
6. Окіпний В. Посібник, що народився з практики : [презентація навч. посіб. М. П. Войнаренка і А. М. Асаула «Організація підприємницької діяльності»] / В. Окіпний // Проскурів. – 2002. – 4 січ. (№ 1–2). – С. 5.
7. Михайло Войнаренко // Творче Поділля. Ювілей : худож.-публіцист. альм. – Хмельницький : Евріка ТОВ, 2003. – С. 23.

*Айвазян О.Б., Бичко О.М.,
наукова бібліотека ХНУ*

Спогади учнів та студентів...

*Джулій Лариса Василівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку,
аудиту та оподаткування*

Все навколо змінюється: наука, прогрес, клімат на планеті, дні і пори року, світанки і заходи сонця, змінюємось ми самі... Але час зупинити неможливо... Ріка життя кожної людини, «то спокійна, то стрімка», але тече невпинно... і якщо вона зупиняється, то життя

завершується... Через страшну хворобу, яка охоплює все людство, завершилось життя Людини нашої епохи, епохи становлення кластерних систем Войнаренка Михайла Петровича...

Із інноваційним, науковим потенціалом, якого вистачило б, як мінімум, на 20 років, він пішов із життя скромно, не обтяжуючи нікого своїми проханнями... Це велика трагедія для рідних і всіх, хто знав Войнаренка Михайла Петровича...

Пригадую першу зустріч із Михайлом Петровичем... Здається, що ще нещодавно, у 2000 році, я виступала на конференції, яку організувала кафедра обліку та аудиту, де вперше побачила Михайла Петровича Войнаренка. Цілеспрямований, життєрадісний, він проводив конференцію... А вже у 2001 році, після того, як я захистила кандидатську дисертацію, він приймав мене на кафедру, на посаду асистента... Пам'ятаю, я дуже хвилювалась, бо Михайло Петрович на той час вже був доктором наук, професором, проректором, завідувачем кафедри обліку та аудиту... В мене ж було 8 років практичного досвіду і 10 років досвіду викладання у технікумі, але досвіду роботи у вищій школі я не мала... Але він провів зі мною співбесіду на рівних, не акцентуючи увагу на власному досвіді і наукових надбаннях... Я назавжди запам'ятала його слова, якими він підтримав мене на початку діяльності по новій науковій дорозі: «Якщо Вам подобається писати статті, тези, підручники і монографії, якщо Ви любите студентів, спілкування з ними, то на нашій кафедрі у Вас проблем не буде... можете йти і спокійно працювати. Якщо виникатимуть питання, я завжди допоможу...». І з того дня

так було завжди: Михайло Петрович допомагав всім, хто звертався за допомогою чи проханням. Він йшов до людей привітний, щирий, усміхнений, із радістю, мудрістю, гарними ідеями і добром.

Зараз нам всім важко усвідомлювати, що Михайло Петрович вже не з нами, але ми не маєм права забувати, що ми – учні Михайла Петровича Войнаренка, і що наш обов'язок – докласти максимум зусиль, щоб кафедра і університет, які він так любив, були успішними, а його фундаментальні, наукові надбання і ідеї продовжувалися...

*Емчук Людмила Володимирівна,
к.е.н, старший викладач кафедри
обліку, аудиту та оподаткування*

Я вперше зустрілась із Войнаренком Михайлом Петровичем під час занять, коли вступила у 2001 на навчання до університету. Пам'ятаю, як він цікаво нам читав лекції, ми із захопленням їх слухали, мріяли бути висококваліфікованими фахівцями і мати такі ґрунтовні знання, які були у Михайла Петровича. Всі свої знання, ідеї, творчі і практичні вміння він щедро передавав нам. Він навчав нас любити свою професію, поважати колег, наполегливо крокувати до мети. Мені в житті поталанило, бо Михайло Петрович був керівником моєї магістерської роботи і науковим керівником дисертаційної роботи. Його наукові ідеї, творчі підходи відкривали мені дорогу у країну знань. І коли було дуже важко, він завжди розсудливо спрямовував, вмів підказати такий шлях, щоб був позитивний результат. Всі творчі зустрічі, конференції, засідання, в яких брав участь Михайло Петрович, засвідчували: за талант, розум, мудрість, людяність, красу душі його шанували і любили в науковій спільноті України та в багатьох країнах світу!

Завдяки його титанічним зусиллям, творчим ідеям та відповідальному ставленню до справ багато людей можуть реалізувати свої здібності, мають улюблену роботу та примножують наукові надбання! Він відкривав людям шлях в науковий світ, де кожному допомагав знайти себе.

Завжди приходив на допомогу, для кожного знаходив час і щиро поділяв із людьми радість, а своєю працею на благо людей, підтримував високий імідж нашого університету, робив цей складний світ добрішим і красивішим. Нам всім випала велика честь працювати під керівництвом Войнаренка Михайла Петровича.

Він не пішов від нас, він перестав бути поряд, спілкуватись із нами, але назавжди залишився в наших серцях, в нашій пам'яті, в наших душах...

*Учениця М.П. Войнаренка,
кандидат економічних наук,
завідувачка кафедри обліку, аудиту
та оподаткування Л.В. Скоробогата*

Михайло Петрович Войнаренко очолив кафедру обліку та аудиту у 1995 році, після захисту докторської дисертації за темою: «Організаційно-економічні основи розвитку сфери обслуговування населення в Україні» і ми вперше від нього почули цікавий та незвичний для нас термін: «парадигма».

Символічно, що, тема, його фактично останньої публічної наукової доповіді, яку ми мали честь слухати на міжнародній науково-практичній конференції, що проводилась на базі нашої кафедри у червні 2020 року, була також пов'язана з парадигмою, а саме: **«Стратегія розвитку кластерних систем в новій парадигмі цифрових трансформацій»**.

Ідея кластеризації вітчизняної економіки сформувала магістральне завдання наукової школи професора Войнаренка М.П.: «Проблеми реформування економіки на рівні регіону»

Починаючи з 1998 року, коли за ініціативи Михайла Петровича Войнаренка та волонтера Корпусу миру Вольфганга Прайса, а також підтримки місцевих органів влади, на теренах Хмельницької області було створено перший (інноваційний) в Україні швейний кластер. Михайло Петрович, із науковим інтересом, почав досліджувати та сприяти поширенню кластерної моделі організації виробництва не лише на Поділлі, але й в інших регіонах України. Можливість виявлення внутрішніх резервів економічного зростання територій та нових джерел конкурентних переваг за рахунок інтеграції, без значного залучення зовнішніх

*IX міжнародна науково-практична конференція (2014 р.)
«Управління економічними системами:
концепції, стратегії та інновації розвитку»*

ресурсів, але потужного використання інформації, обумовили поширення кластерної моделі серед більшості регіонів України.

Михайло Петрович завжди наголошував: «Пам'ятайте, що лише реалізація всіх п'яти «І» (ініціатива, інновації, інтерес, інтеграція, інформація) дозволить створити життєздатні кластери, здатні забезпечити інноваційний та конкурентоспроможний розвиток соціально-економічних систем».

На засадах наукової школи проф. Войнаренка М.П. та під його керівництвом були підготовлені і захищені 40 кандидатських і 7 докторських дисертацій.

З появою Михайла Петровича на кафедрі, підготовка науково-педагогічних кадрів та захист дисертацій набула потужних темпів. Так, якщо у 1995 році на кафедрі працювало лише шість кандидатів наук, то на сьогодні це 20 осіб із науковим ступенем кандидата економічних наук та одна особа – доктор економічних наук. До професійного зростання кожного викладача Михайло Петрович доклав масу зусиль і тому завжди намагався зберегти колектив кафедри у повному складі.

З 1998, року під його керівництвом почали проводитися міжнародні науково-практичні конференції. Кожного разу, у роботі конференції брали участь більше 150 науковців з різних країн світу, у тому числі з Польщі, Литви, Естонії, Канади, США Азербайджану, Бельгії, науковці із провідних закладів вищої освіти України. Подавались пропозиції і рекомендації щодо обґрунтування наукових передумов з практичних заходів в сфері управління розвитком економічних систем в розрізі актуальних напрямів.

У цьому році, навіть за умов пандемії, ми організували уже XII Міжнародну науково-практичну конференцію «Управління

економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку».

Наукові проекти дозволяли готувати наукові публікації. Михайлом Петровичем опубліковано понад 500 наукових та методичних праць, зокрема 60 наукових монографій та розділів у колективних монографіях (з них 11 одноосібних), 14 підручників і навчальних посібників, 9 брошур з результатами наукових досліджень, 15 статей в журналах, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, більше 200 статей надруковано у фахових періодичних виданнях, що індексуються у базах даних Google Scholar, Index Copernicus та інших, десятки книг та статей видано за кордоном.

Серед головних - це монографія «Кластери в інституційній економіці». Вона була видана у 2011 році і на Всеукраїнському конкурсі наукових монографій з економічної теорії, що проводився Всеукраїнською асоціацією політичної економії спільно з НАН України, отримала першу премію. Ця монографія перевидана у 2013 році російською мовою в Санкт-Петербурзі (Росія), також стала лауреатом конкурсу на кращу наукову монографію в Росії за 2013 рік, а в грудні 2014 вийшла з друку її англійська версія у Польщі. Але сама фундаментальна праця з теорії та практики впровадження кластерних технологій, опублікована в 2014 році як колективне дослідження вітчизняного і світового досвіду кластеризації економіки України за назвою: «Кластери в економіці України» обсягом

1085 сторінок. Також, у 2014 році, побачила світ колективна кафедральна монографія – «Обліково-аналітичні аспекти управлінських концепцій: процеси формування та реалізації».

Михайло Петрович брав активну участь у виконанні і міжнародних

проектів. 3 липня 1997 року, на виконання умов договору про співробітництво між Європейським Союзом, в особі GORA Consultants (Німеччина), Кабінетом Міністрів України, в особі Національного Координаційного Центру та Технологічним університетом Поділля (м. Хмельницький), був створений Хмельницький Регіональний центр перепідготовки, який він очолив і майже 20 років був координатором, директором центру з реалізації на

X Міжнародна науково-практична конференція «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку» (2016 р.)

Хмельниччині проектів програм ТАСІС, ОБСЄ, НАТО щодо перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу. На реалізацію цих проектів було залучено грантових інвестиційних ресурсів (безповоротної фінансової допомоги) на суму більше 1 млн. дол. США. Такі проекти створили унікальні можливості для підвищення кваліфікації та проходження міжнародного стажування викладачами кафедри обліку та аудиту.

Крім вченого, М.П. Войнаренко був талановитим педагогом і мудрим наставником. Своїми унікальними знаннями та професійним досвідом він щедро ділився зі своїми студентами, аспірантами, докторантами та колегами. Лекції, які він читав студентам, публічні виступи завжди були емоційними, корисними, змістовними та цікавими для всіх і в той же час науковими. Як до студентів, так і до своїх учнів та колег, Михайло Петрович завжди ставився дуже уважно і щиро, з глибокою повагою і розумінням, вмів вислухати, підказати, направити на істинний шлях. Бо визначальними для нього завжди були слова материнського заповіту: «Чим більше віддаєш ти людям, Божий сину, тим більше залишається тобі».

Михайло Петрович назавжди залишиться для нас яскравою особистістю, який своєю невтомною, титанічною працею, світлим розумом, організаторським талантом зробив потужний внесок у розвиток науки, освіти і культури в Україні. Його життєва енергія і сила духу, мужність і наполегливість, далекоглядність і мудрість спрямовували до найважливішого – шукати істину, віддавати себе людям, бути першим у добрих справах на благо людей. Він жив і працював з глибоким переконанням «Добра не буває багато».

Нам Вас буде дуже не вистачати, Михайле Петровичу !!!

**Голова СР ХНУ, Магльона Анна,
колектив студентської ради
Хмельницького національного
університету**

Не вистачає слів, щоб передати смуток, який чорним крилом торкнувся не лише сім'ї, рідних, а й сім'ї університетської, залишивши сльози та смуток. Полум'я болю обпікає душу від думки, що його ніколи не буде поряд з нами.

Відійшла у Вічність добра і щира людина. Михайло Петрович із 2011 року був проректором з науково-педагогічної роботи – першим проректором Хмельницького національного університету. Світлий, добрий спомин про Михайла Петровича назавжди залишиться в серцях тих, хто його знав, любив і поважав, хто жив і працював поруч із ним, кого він навчав, був керівником чи наставником.

Сьогодні ми, члени Студентської ради Хмельницького національного університету, згадуємо його як мудрого вчителя, який відкривав нам, студентству, невичерпну силу знань; керівника, який завжди був відкритим до співпраці з самоврядівцями, підтримував у всіх починаннях, щиро захоплювався успіхами й завжди допомагав мудрою порадою та увесь досвід втілював у своєму рідному університеті...

За роки своєї плідної діяльності Михайло

Петрович виховав не одне покоління студентів, розв'язав тисячі життєвих задач і рівнянь. Та раптом обірвалася ниточка життя...

Проректор був людиною честі. Для самоврядування він став покровителем, помічником, батьком. У скрутні часи завжди підтримував, давав мудру пораду. Із нами, студентами, був на одній хвилі, випромінював тепло та турботу. Ця людина запам'ятається нам не тільки доброю усмішкою, а й душею.

Відтепер, слова університетського гімну для нас набули ще більш сокровенного значення: «Будемо згадувати завжди ми і тут, і там!», - адже впевнені, що людина живе доти, поки її пам'ятають. Світла пам'ять про Михайла Петровича вічно житиме у наших серцях.

**Творить добро, бо в цьому вища суть!
М.Войнаренко**

Сльоза раптова шоку спалила
Не зірка згасла – сузір'я ціле.
Зітхнуло небо – його ж то діти:
Хто служить справі – у справах жити!

Сіяла зірка, світила світу
А їй горіти би ще й горіти...
Враз шезла, щедра, потухла махом –
Більш не пройтись їй Чумацьким шляхом.

Сум невимовний стискає груди,
Хай пам'ять світла із нами буде.
Слідами підуть сміливці інші, –
Зростуть в науці, напишуть вірші.

... Хай «Свіжий вітер» не затихає:
Згасає зірка – добро лишає...

В.Міхалевський

ПАМ'ЯТЬ ПОНАД УСЕ

Практично в один час перейшли межу вічності наші друзі, колеги, Вчителі: Член-кореспондент Національної академії наук України, перший проректор, доктор економічних наук, професор Войнаренко Михайло Петрович, поет, пісняр, автор гімну ХНУ;

Завідувач кафедри, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор Ройzman Вілен Петрович;

Завідувач кафедри, доктор технічних наук, професор Сорокатиий Руслан Володимирович.

Світла їм пам'ять! Сумуємо!

Як багато Вони б змогли ще зробити для людей, університету, науки!

Це непоправна втрата для сім'ї, рідних, близьких, друзів, кафедральних колективів, наукових осередків, наших міжнародних партнерів, Хмельницького національного університету.

Пішли з життя відомі особистості: вчені, доктори наук, професори, засновники наукових шкіл, люди, про яких знають далеко за межами університету. Науковці, які багато зробили для розвитку університету, вітчизняної освіти та науки, підготовки науково-педагогічних кадрів. Але, насамперед, це дорогі нам люди: друзі, колеги, наставники. Це ЛЮДИ з великої літери! Це вчителі, які підготували велику кількість науковців, педагогів, дали поштовх в життя новим науковим напрямкам, створили кафедри, кластери, спеціальності, факультети.

Пам'ять понад усе! З кожним із них мене особисто, пов'язують окремі історії та події, пам'ять про які понесу скрізь життя, бо кожен з них привніс в моє життя частинку себе.

Михайло Петрович Войнаренко...

Моє особисте, тісне знайомство з проректором Хмельницького національного університету, доктором економічних наук, професором Войнаренко Михайлом Петровичем бере свій початок з січня 2010 року. Упродовж наступних чотирьох років (2010-2014 р.р.) ми були колегами по діяльності на проректорських посадах.

Я завжди відчував конструктивну підтримку, в розумінні справи та діяльності, зі сторони Михайла Петровича.

Згадую як ми відкривали, поряд з іншими, спеціальність «Готельно-ресторанна справа». Не дивлячись на те, що це ніяким чином не

було сферою діяльності Войнаренка М.П., він, усвідомлюючи важливість цієї справи, знаючи, що головою експертної ради був відомий співак, ректор Поплавський М.М., не зважаючи на свою зайнятість, поїхав зі мною до Києва. Перед засіданням галузевої експертної ради Михайло Петрович зустрівся з професором Поплавським М.М. Обоє митці: автор, поет, пісняр і артист, виконавець обмінялись компліментами, згадали спільні історії попередніх творчих зустрічей. Це допомогло їм порозумітись й обумовило прийняття відповідною галузевою експертною комісією позитивного рішення щодо відкриття спеціальності «Готельно-ресторанна справа», яка, поряд з іншими, успішно розвивається в ХНУ і до сьогодні.

З ім'ям професора Войнаренка М.П., тісно пов'язаний розвиток освітньої та наукової діяльності в ХНУ за економічними спеціальностями. Михайло Петрович багато років був незмінним, авторитетним головою докторської спеціалізованої вченої ради. Його знали і поважали в наукових колах України та за її межами, а раду, яку Михайло Петрович створив, розвивав і очолював, вважали однією з найбільш авторитетних в Україні.

Упродовж спільної роботи мене завжди дивувала простота Михайла Петровича. Він був відомим і авторитетним, але в житті, роботі був простим і доступним, ніколи не хизувався своїми досягненнями, хоча вони були вагомими. Окрім адміністративної роботи, ночами вичитував дисертації, багато опонував, їздив у відрядження, багато працював, але завжди був у настрої, ніколи не виглядав стомленим. Не було в нього помічників: сам збирався у відрядження, які були досить частими, сам за квитками, тому, що був необхідним, сам опанував сучасні комп'ютерні технології.

Багато було друзів і знайомих по всій Україні та за її межами.

До прикладу, на святкуванні 60-річного ювілею Михайла Петровича я зустрів одного з своїх командирів, з яким проходив військову службу (1991-1993 р.р.) в м. Васильків, Київської обл.

Своєю напруженою, багаторічною працею, позитивним відношенням до людей Михайло Петрович зробив себе сам. В університеті пам'ятають як він після армії, у військовій формі, сам, без підтримки знайомих, рідних вступав на навчання і у своєму подальшому житті, у своїх здобутках покладался виключно на себе. Всі його досягнення належать виключно лише йому самому! За це його любили та цінували.

Відрізняли його такі риси як: доброта, подільчивість, бажання прийти на допомогу, намагався ніколи не підводити людей, ніколи не ображався, і в нього це виходило, допомагав всім з яких би питань до нього не зверталися!

Світла пам'ять Члену-кореспонденту Національної академії наук України, першому проректорові докторові економічних наук, професору Войнаренку Михайлу Петровичу, поету, пісняру...

Вілен Петрович Ройзман...

Моє знайомство з заслуженим діячем науки і техніки України, доктором технічних наук, професором Ройзманом Віленом Петровичем розпочалося наприкінці 90-х років. Я на той час проходив службу на посаді старшого викладача кафедри Академії Прикордонних військ України і працював над докторською дисертацією. Академія є правонаступницею Хмельницького вищого артилерійського командного училища, в якому тривалий час працював Вілен Петрович. Почув від працівників, які пам'ятають часи ХВАКУ, вислів про те, що наука була у них в навчальному закладі лише тоді, коли працював професор Ройзман В.П. Розповідали про

потужні наукові теми з полігонними випробуваннями, які вів Вілен Петрович, активну підготовку науково-педагогічних працівників, наукові проекти державного і оборонного значення.

Після розповідей і вражень про цю потужну особистість, мене переповнило бажання особистого з ним знайомства. Разом із тим, самому підійти було ніяково тому, що розумів хто такий Вілен Петрович, наскільки це зайнята людина щоб його відволікати лише знайомством. Тому прискорив роботу над формулюванням основного наукового блоку дисертації, акцентувавши увагу на положеннях, що відносились до кола наукових інтересів професора Ройзмана В.П., і, через спільних друзів, записався до нього на консультацію.

Вілен Петрович прийняв мене чітко у визначений час, уважно вислухав мою презентацію, детально вникнув в креслення, задавав багато по темі питань, уважно вислуховував мої відповіді. Наприкінці зустрічі, надав поради щодо завершення роботи та її представлення і... взяв мене під свій супровід.

Ми стали зустрічатись частіше: я радився,

доповідав про виконання його порад та зауважень.

У 2001 році мало хто підтримував захист моєї докторської дисертації (тоді важко сприймався 31 річний здобувач докторського ступеня).

Вілен Петрович переконавшись, що робота до захисту готова, дав згоду на її офіційне опонування. І лише після схвалення дисертації професором Ройзманом В.П. її почали позитивно сприймати інші учасники процедури захисту. Завжди буду це пам'ятати і дякувати за науковий етикет і дружню, бійцівську підтримку.

Після успішного захисту дисертації ми з професором Ройзманом В.П. спільно вели наукові проекти, супроводжували та приймали участь в діяльності багатьох спеціалізованих вчених рад, готували та підтримували здобувачів, товаришували до останніх днів його земного шляху.

На початку 2000-х років професор Ройзман В.П. почав поєднувати свою діяльність в ХНУ з науковою діяльністю в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

З поверненням Вілена Петровича, в академії суттєво активізувалася наукова робота, наповнилася конструктивом, новим науково-технічним, прикладним змістом, розширилися міжвідомчі наукові зв'язки.

Не можу не відмітити підтримку і вболівання за НАДПСУ, мене особисто, в роки мого перебування на посаді ректора цієї Академії (2014-2020 р.р.), зі сторони Вілена Петровича. За його підтримки, нам вдалося більш ніж втричі примножити науковий потенціал, покращити освітню діяльність цього, єдиного в Україні вищого військового навчального закладу працівником якого, до останніх днів свого життя був Вілен Петрович.

Для мене він став старшим товаришем, наставником, другом, порадиником. Нам спільно, вдалося підготувати велику кількість науковців, піднести до більших вершин розвитку в ХНУ, на виробництвах, в науковому середовищі та далеко за межами Хмельницького й України таку галузь як радіотехніка. Ми працювали разом в закордонних відрядженнях, виконали велику кількість науково-дослідних робіт з

питань забезпечення надійності, міцності, стійкості та стабільності функціонування об'єктів радіоелектронної апаратури відповідального призначення. Науковими працями проф. Ройзмана В.П., результатами його наукових досягнень користуються і ще довго будуть користуватися науковці, освітяни та практики. Його праці широко використовувалися на виробництвах багатьох вітчизняних і закордонних підприємств, а наукова ерудиція допомагала збільшити ефективність багатьох виробництв, в тому числі і атомної енергетики.

Вілен Петрович з великим задоволенням читав лекції, захоплююче проводив лабораторні та інші види занять, тому його пам'ятають усі випускники академії. Щорічно відвідував зустрічі випускників і отримував схвальні відгуки та компліменти. Знають і пам'ятають його і багато випускників ХНУ, зарубіжні студенти.

Цінували й знали професора Ройзмана В.П. за кордоном. Ми переконались в цьому перебуваючи в провідних наукових і навчальних закладах Литви (липень 2008 р.). Окрім наукових, ми отримували від нього надзвичайно багато життєвих, організаційських, культурно-просвітницьких порад.

Неможливо забути і подорожі з Віленом Петровичем до наших Карпат на лижні прогулянки бо був великим поціновувачем гірськолижного спорту. Після активного лижного дня, біля каміна, надзвичайно цікавими були його спогади, а декілька років тому, Вілен Петрович передав мені своє гірськолижне спорядження...

Завжди вів активний, здоровий спосіб життя та привчав до цього нас, своїх учнів. Перебуваючи в відрядженнях у Києві, Вілен Петрович не уникав можливості долучитися і до театрального життя столиці. Відвідував театри сам і привчав цінувати мистецтво нас, знав багатьох артистів особисто, вмів насолоджуватися їх талантом.

Він був і залишається для нас прикладом сімейних стосунків, відношенням до дружини, дітей, онуків, рідних, близьких, друзів. Дуже любили його діти та онуки, які були частими і найбажанішими гостями їх сімейного вогника.

Він учив нас, своїх учнів, не тільки методології наукових досліджень, але й тому як жити і працювати...

Таким справжнім був він і залишиться в наших серцях.

Руслан Володимирович Сорокатий...

Моє знайомство з доктором технічних наук, професором Сорокатим Русланом Володимировичом відбулось у 2008 році, з часу коли ми були колегами за посадами завідування кафедрами.

Мені завжди імпонував стиль роботи Руслана Володимировича, який ґрунтувався виключно на засадах порозуміння, спокою, товариських відносин, взаємоповаги та взаєморозуміння. Мене вражало те, що Руслан Володимирович був центральною фігурою навколо якого завжди гуртувались люди, навіть з інших кафедр, факультетів. Він був авторитетним керівником, організатором, вченим, освітянином, колегою, другом, товаришем. Завжди користувався цілком заслуженим і виправданим авторитетом зі сторони, як науково-педагогічного персоналу, так і студентства.

Кафедра, під керівництвом професора Сорокатого Р.В. набула нового, сучасного розвитку. Нова, престижна, сучасна спеціальність кафедри потребувала значних зусиль від завідуючого кафедри щодо розробки навчально-методичного комплексу, комп'ютерних лабораторій, формування науково-педагогічного персоналу. Він вміло з цим справився!

Серед багатьох його позитивних якостей особливо виділяю наукову професійність і толерантність.

Упродовж 2010-2014 років ми спільно виконувати деякі науково-дослідницькі проекти. Всі наукові матеріали, що надходили за розробки Руслана Володимировича, відрізнялись виключною професійністю, високою науковою ерудицією, точністю, високим рівнем наукового обґрунтування, належним оформленням.

В той час, коли здійснювалась реконструкція аудиторії, він проявляв себе як розумний господарник, раціональний керівник, який здатний передбачати перспективу, усіяко поділяв і підтримував ініціативу керівництва університету.

Був знаним за кордоном. Його запрошували до читання лекцій в зарубіжні, престижні навчальні заклади. Мені найбільш

запам'яталась наша спільна поїздка до м. Кельце, Республіки Польща з метою підписання угоди про співробітництво ХНУ з Свентокшиською Політехнікою в липні 2012 р. Під час цього закордонного відрядження мав змогу ще раз переконатись у непересічних фахових, організаторських, дружніх якостях Руслана Володимировича.

Мені, як людині військовій, завжди імпонувала ще його виправка. Він завжди мав охайний вигляд, був зібраний, внутрішньо само-організований.

Саме таким Руслан Володимирович назавжди залишиться в нашій пам'яті!

Світла пам'ять докторові технічних наук, професорові Сорокату Русланові Володимировичу – нашому другові та колезі!

*Заслужений працівник освіти України,
лауреат Державної премії України в
галузі науки і техніки,
д.т.н., професор, проректор
Львівського державного університету
внутрішніх справ МВС України
Шинкарук О.М.*

Окрім наукової роботи, популярність Михайлу Петровичу Войнаренку принесли його вірші, багато з яких покладені на музику. Деякі з них ми пропонуємо Вашій увазі...

Істина

Як я підріс, змужнів, ішов у світ один,
Мене за край села матуся проводжала,
Повчала зернам мудрості і серед тих зернин
Такі слова вона мені сказала:
– Запам’ятай, мій сину, істину єдину,
Через життя неси її у радості й журбі:
**«Чим більше віддаєш ти людям, любий
сину,
Тим більше залишається тобі!»**

Не все тоді я зрозумів, адже то було проти
Шкільної арифметики. І лиш у боротьбі,
Пізніше серцем я відчув той дотик...
Пішов кисень у легені при важкій ходьбі.
І тепер кажу слова ті я своєму сину,
Хай у логіці сухій настане хоч двобій:
**«Чим більше віддаєш ти людям, рідний
сину,
Тим більше залишається тобі!»**

Життя вчить та не прощає зради і обману,
Жадоба губить нас частіше, ніж лиха чума...
Я згадую знов і знов ті слова і маму,
Істини святішої на землі нема.
А тому в щасливі дні чи в лиху годину
Друзям я нагадую та частіш собі
**«Чим більше віддаєш ти людям, Божий
сину,
Тим більше залишається тобі!»**

Що посієш, те й пожнеш!

Якщо в житті десь щось забукувало,
Спитай у совісті, чи правильно живеш,
А може радості й добра робив в житті ти мало?
Що між людей посієш, то серед них пожнеш!

Розбилося люстерко у господі,
Так сильно – сильно, що осколки не збереш,
За зрадою по п’ятах зрада ходить...
Підозру як посієш – вірність не пожнеш!
Якщо душею ти скупий, та ще й пихатий –
Ти в самотині і журбі лихий помреш
І ти повинен це щомиті пам’ятати,
Якщо посіяв кукіль – жита не пожнеш!

Колись над Карабахом небо запалало,
Хто запалив його, тепер не розбереш,
Там слово зле свинцем у землю впало,
Розбрат посієш – ненависть пожнеш!

Душа тривожиться, щоб Крим не загорівся,
Бо є очі запалити море теж,
Парад розподілів іще не закінчився,
Тож думай, брате, сієш дощ – дев’ятий вал
пожнеш!

До пухнастих смerek вітер тулиться,
Хто ж не хоче тепла в хуртовини...
Часто зводить людей злидні й вулиця,
А розводять палаци і перлини.

Веде дорога в нікуди, та їхати я мушу
І чистять чорні двірники не скло, а мою душу,
І в горах стеляться стежки, як шлях чумацький,
А доля б’є мене і б’є, та все зненацька.

Ройзман Вілен Петрович (31 березня 1935 р. – 9 жовтня 2020 р.)

Вілен Петрович Ройзман – видатний науковець та освітянин, автор багатьох монографій, підручників, посібників, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Міжнародної академії інформатизації, завідувач кафедри телекомунікацій та радіотехніки Хмельницького національного університету.

Він народився 31 березня 1935 р. в селищі міського типу Летичів Кам'янець-Подільської області УРСР у родині службовців. Батько був військово-службовцем, мати завідувала районною бібліотекою.

Вілен Петрович належав до покоління, чие дитинство обпалене Другою світовою війною, яку сім'я зустріла на прикордонній заставі Західної України. Потім була евакуація в с. Воскресенське Саратовської обл. (Росія). Останній лист від батька сім'я отримала наприкінці 1941 року, а сам Петро Ройзман героїчно загинув на початку 1942, під Ленінградом.

У квітні 1944, після звільнення Кам'янець-Подільської області від німецько-фашистських загарбників, мати і син повернулися додому. 1 вересня 1944 Вілен Петрович почав навчатися в Проскурівській середній школі №6, яку закінчив у 1952 р. З 1953 по 1958 р. було навчання у Харківському авіаційному інституті по закінченню якого він отримав

диплом інженера-механіка з авіадвигунобудування.

Після навчання в Харківському авіаційному інституті був направлений в Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес», яке займалося створенням авіаційних двигунів під керівництвом видатного конструктора Олександра Георгійовича Івченко. Молодого спеціаліста призначили у наукову лабораторію міцності, яка займалась польотними експериментами. У цей час, вельми серйозною була проблема підвищених вібрацій основного двигуна АІ-20 та іншого високооборотного реактивного двигуна АІ-7, який монтувався на кінці лопаті вертольота.

Вілена Петровича захопила робота в конструкторському бюро і він зайнявся пошуком причин підвищених вібрацій роторів авіаційних двигунів. На основі цих досліджень у 1964 році Ройзман В. П. захистив кандидатську дисертацію і видав книгу «Вібрація і врівноваження роторів авіадвигунів».

Роки роботи в ЗМКБ «Прогрес» імені О.Г.Івченка, були для Вілена Петровича одними з найбільш значних у житті. Тут він навчився поєднувати науку з практикою, подружився з видатними вченими, інженерами та льотчиками того часу.

З квітня 1970 року В. П. Ройзман перейшов на роботу у щойно організоване, Хмельницьке вище артилерійське командне училище, де працював завідувачем створеної ним кафедри опору матеріалів і деталей машин до жовтня 1986 року.

Робочі зустрічі у ХВАКУ

За цей період, під науковим керівництвом Ройзмана, декілька викладачів училища захистили кандидатські дисертації. Значною мірою, саме завдяки науковій і організаторській діяльності Вілена Петровича, керована ним кафедра була визнана кращою серед вищих військових навчальних закладів такого профілю, а досвід кафедри був узагальнений і розповсюджений на інші вищі військові навчальні заклади.

Він вдало поєднував педагогічну діяльність з науковою. Його праці і винаходи відкрили нові наукові напрямки в галузі балансувальної техніки і надійності в радіоелектроніці. Двотомна монографія «Основи балансувальної техніки», підготовлена в співавторстві з іншими вченими, стала енциклопедичним посібником. Ці роботи були об'єднані в докторську дисертацію, яку він захистив у 1979, а в 1980 році йому було присвоєно вчене звання професора.

З 1986 року Вілен Петрович пов'язує своє життя з Хмельницьким національним університетом, де працює спочатку завідувачем кафедри опору матеріалів і теоретичної механіки, пізніше – завідувачем створеної ним кафедри прикладної механіки, а з 2013 року – завідувачем кафедри телекомунікацій та радіотехніки.

Лабораторні заняття з курсантами

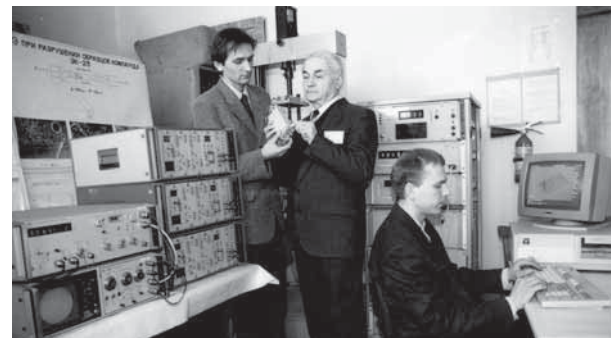
Цей період його життя – роки виняткової творчої активності, повного розквіту наукового й організаторського таланту.

Зустрівшись у студентській аудиторії з такою, дійсно неординарною, масштабною особистістю як Вілен Ройзман, багато його вихованців пов'язали свій життєвий шлях з науковою діяльністю. Студентів, курсантів і аспірантів приваблювали у вченого не тільки

Кафедра прикладної механіки (2000 р.)

його наукова ерудованість, а й цілісна філософська система бачення світу як арени боротьби між добром і злом. Наукова школа: «Динаміка, міцність та надійність машин, приладів і радіоелектронної апаратури» під керівництвом Ройзмана В. П. була створена у 1987 році і на сьогоднішній день нараховує 5 докторів наук та 27 кандидатів наук.

За час існування наукової школи під його керівництвом опубліковано 12 монографій, 15 розділів у колективних монографіях, 10 навчальних посібників, отримано більш ніж 40 патентів на винаходи та корисні моделі, опубліковано понад 1000 публікацій у фахових виданнях та за кордоном.

Вілен Петрович – провідний вчений України в галузях балансувальної техніки і надійності в радіоелектроніці. Під його керівництвом постійно велась держбюджетна фундаментальна і прикладна наукова робота, здійснювалась реалізація цілої низки міжнародних наукових проєктів.

Він входив до складу спеціалізованих рад з захисту докторських і кандидатських дисертацій Хмельницького національного університету та Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Експериментальні дослідження під керівництвом В.П. Ройзмана (наукова лабораторія динамічних випробувань механічних систем, ауд. 3-100 ХНУ)

З 2004 року, з ініціативи Вілена Петровича і під його керівництвом, проводилися закордонні міжнародні наукові конференції: «Наука та освіта», в яких приймали участь видатні вчені не тільки України, а й багатьох інших країн, де гідно представляв Україну з

науковими доповідями. Отримував особисті гранти в підтримку наукової діяльності від США, Єврокомісії, НАТО, Швейцарії, Австрії, Норвегії, Японії, NASA, Англії, Канади.

За свої наукові досягнення, багаторічне формування інтелектуального потенціалу нашого краю та країни Вілен Петрович був нагороджений, єдиним в Україні, дипломом Міжнародного Алфьоровського фонду підтримки освіти та науки, який був заснований у 2001 році лауреатом Нобелівської премії Ж. Алфьоровим з метою об'єднання інтелектуальних, фінансових і організаційних зусиль науковців для сприяння розвитку науки та освіти. В 1991 році, президентом України, було присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

В.П. Ройзман пішов з життя 9 жовтня 2020 р. Нехай добрий, світлий спомин про Вілена Петровича назавжди залишиться у серцях рідних, колег, учнів, усіх, хто його знав, любив та шанував.

Пам'яті колеги...

*Незамінних людей не буває, але бувають неповторні
Пабло Пікассо*

Давно визнано, що новими «героями часу» у 60–70-х роках минулого століття стали науковці – найчастіше, фізики і математики, інженери-конструктори. Це була епоха радянської інтелігенції, її віри у свободу, розум і прогрес. Вілен Петрович став яскравим представником інтелектуальної й культурної еліти того часу. Він був істинним інтелігентом, людиною великої ерудиції й блискучого інтелекту.

Вілен Петрович прожив яскраве і достойне життя. Завжди мав активну позицію, проявляв глибоку людяність, любов до життя і оптимізм. Принциповий і, водночас, дипломатичний, вимогливий викладач і дотепний жартівник, сильний духом і з чутливим серцем, артистичний, спортивний – таким він залишиться в наших спогадах.

Більше 20-ти років я працював у наукових та організаційних проєктах з Віленом Петровичем пліч-о-пліч: спочатку як аспірант, потім – доцент, докторант, і, нарешті, просто як вдячний учень зі своїм Вчителем. Мене завжди захоплювала його енергійність і працелюбність. Важко підрахувати, скільки разів ми, учні, чули від нього: «А хіба ми не можемо цього зробити? Починаємо працювати!». Ця активність запалювала й нас, змушувала працювати, йти до мети і досягати її. Вілен Петрович був чудовим організатором, з яким ми провели десятки міжнародних конференцій. Він любив життя і

вмів його цінувати. Життя не було простим і звершення не давались легко, проте сильна воля, цілеспрямованість і позитивний настрій долали життєві перепони. Він був завжди взірцем для всіх успішної щасливої людини.

Вілен Петрович прожив життя під девізом «Найбільша користь, яку можна отримати з життя – витратити його на справу, яка переживе нас». Його більше з нами немає, але залишився його цінний науковий спадок та учні, які будуть продовжувати справу свого наставника. Залишилась добра пам'ять про цю світлу, душевну й неповторну людину.

*Професор кафедри фізики і електротехніки
Горошко А. В*

Віталій Григорович Каплун

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри деталей машин і ТММ (1971 – 1982 рр.), проректор з наукової роботи (1994 – 2008 рр.), проф. кафедри машинознавства, директор науково-дослідного інституту Хмельницького національного університету з трибології і матеріалознавства, український учений, який створив наукову школу іонно-плазмового зміцнення металів в антикрихкісному середовищі, народився 11 серпня 1938 р. у с. Каскада Новоушицького району Хмельницької області

Його дитинство випало на ті роки, коли на Україні от - от наступить голод штучно створений тодішньою владою Радянського Союзу. І невідомо, чим закінчилися би для сім'ї Каплунів важкі часи, якби не підтримувала їх невеличкою заробітною платою посада дрібного службовця Григорія Каплуна. Дякуючи батькові, маленький Віталій не тільки вижив у ці роки, а і закінчив у 1955 році середню школу і вступив до Львівського лісотехнічного інституту, який закінчив з відзнакою у 1960 р.

За направленням в Горьковську область, працював на різних посадах Заволзького деревообробного заводу № 3 та тресту № 15 «Будіндустрії», але думка про науку, про яку мріяв ще з студентських років, не покидала.

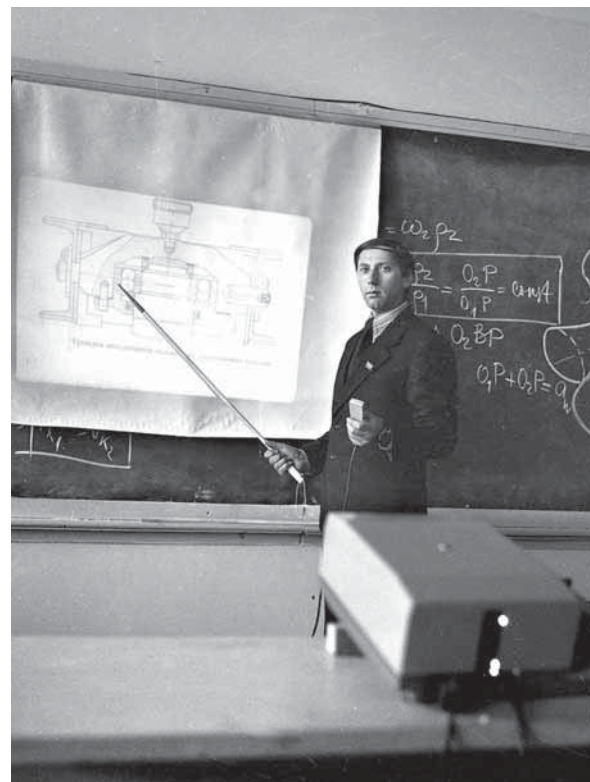
І саме тому, через три роки після закінчення вищого навчального закладу, вступає на навчання в аспірантуру Львівського лісотехнічного інституту, яке у 1966 році успішно завершує. Цього ж року, віражі долі, а чи щасливий випадок сприяють тому, що, за направленням Міністерства освіти України, він їде працювати у Хмельницький філіал Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова на посаду асистента та старшого

викладача. Так, разом із народженням у місті Хмельницькому першого вищого навчального закладу, спочатку як філіалу, а потім самостійного закладу за назвою Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування, сходить і його вчена зірка, яка супроводжуватиме все подальше життя...

У 1968 році він захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук і працює тут на посаді доцента, а через кілька років – завідувачем кафедри деталей машин і ТММ.

У 1991 р. захистить дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук і йому буде присвоєно вчене звання професора, а згодом, з 1994 - 2008 рр. працюватиме на посаді проректора з наукової роботи Хмельницького національного університету.

За його ініціативи, в 1998 р., в університеті

Віталій Григорович серед колег: «У суперечці народжується істина»

створені та успішно працюють і нині, спільні з Міносвіти і НАН України, лабораторія прогресивних методів зміцнення та Подільський фізико-технологічний центр, створюються новітні технології зміцнення поверхні деталей машин, інструменту й оснащення.

Дякуючи йому, створені територіальний інноваційний центр «Поділля» (технопарк) для впровадження наукових досліджень університету, нових технологій та проходження студентами практики, а також Регіональний інформаційно-інноваційний центр енергозбереження.

Із 2008 р. до 2015 р. він професор кафедри машинознавства, а згодом – директор Науководослідного інституту ХНУ з трибології і матеріалознавства, звідки і піде на заслужений відпочинок.

Підсумовуючи його викладацьку і наукову

діяльність в стінах нашого університету відзначимо, що зробив Віталій Григорович чималий внесок у наукову, навчально-виховну та методичні роботи рідного йому вищого навчального закладу. За його керівництва були закладені основи матеріально-технічної бази кафедри машинознавства, виконано 10 держбюджетних і 22 госпдоговірні науководослідні роботи, які впроваджені у виробництво, 25 авторських свідоцтв і патентів...

Це за його ініціативи і підтримки в університеті видаються 3 наукових журнали, діють дві спеціалізовані вчені ради з захисту докторських і кандидатських дисертацій. Він успішно передавав свій досвід учням, серед яких 9 захистили кандидатські та один докторську дисертації.

Наукова спадщина Віталія Григоровича величезна: більше 400 наукових праць – монографій, статей, підручників.

15 квітня 2020 року Віталій Григорович Каплун відійшов у вічність.

Світла пам'ять про нього буде жити у наших серцях, зберігатися в анналах історії Хмельницького національного університету.

Мельник П.К.,
директор музею історії ХНУ

Я пам'ятаю лекції Віталія Григоровича...

Неодноразово пересвідчувався, що зустріч з певною людиною може бути визначальною у життєвій долі. Такою особистістю у моєму житті став доктор технічних наук, професор Каплун Віталій Григорович – з великої букви Людина, досягнення якої говорять, та будуть говорити, навіть замість неї.

Віталій Григорович народився 11 серпня 1938, у селі Каскада, нині Новоушицького району, Хмельницької області.

Після закінчення середньої школи, у 1955 році, вступив до Львівського лісотехнічного інституту, який закінчив з відзнакою у 1960 році, здобувши фах інженера-технолога за спеціальністю «Лісоінженерна справа». Працював на деревообробному заводі спочатку конструктором, заступником начальника цеху, а згодом – начальником цеху.

У 1963 році вступив до аспірантури Львівського лісотехнічного інституту, а в 1968 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження довговічності несучих канатів підвісних лісотранспортних установок».

До м. Хмельницького приїхав у 1966 році, за направленням Міністерства освіти України у філію Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова на посаду асистента, а згодом і старшого викладача.

Протягом десяти років, від 1978 до 1988 року, Віталій Григорович обіймав тут посаду завідувача кафедри деталей машин і ТММ.

У 1991 році йому було присвоєно звання професора і уже в 1994 починає працювати на посаді проректора з наукової роботи Хмельницького національного університету. На цій посаді він працював чотирнадцять років, до 2008, а потім – викладачем на кафедрі машинознавства. За час трудової діяльності Каплун Віталій Григорович виховав цілу плеяду студентів, аспірантів, науковців різних рівнів та наукових ступенів. Був тим самим двигуном, що доклав максимальних зусиль у розвиток наукової школи іонно-плазмового зміцнення металів.

Я пам'ятаю лекції Віталія Григоровича. Пам'ятаю, з якою цікавістю, ми, студенти, визнавали про нові методи зміцнення деталей, перспективи їх використання у сучасній технології машинобудування. Життєвий досвід нашого викладача неодноразово підказував нам найкращі варіанти їх обробки.

Сумувати на таких лекціях не доводилося – надто захоплюючими і пізнавальними вони були...

Саме тому, після закінчення навчання, мені було легко просити Віталія Григоровича стати моїм керівником дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Легко і приємно було працювати з таким досвідченим керівником, який неодноразово підказував ідеї наукової діяльності та їх впровадження.

Завжди оптимістичний, добрий, чуйний до проблем, але разом з тим вимогливий та принциповий Віталій Григорович багато разів наполягав на переосмисленні і перебудові дослідів, в результатах яких були сумніви. Пам'ятаю, як ретельно креслили графіки виконаних досліджень та скільки часу витрачали на їх аналіз. Робота над кожною статтею або тезами конференції перетворювалась на справжній творчий процес.

Важка співпраця керівника та молодого науковця фактично не припинялася до дати захисту. Тим приємніше було почути його схвальні відгуки з результатів виконаної роботи.

Тим рішенням, яким обрав я нелегку дорогу викладача, завдячую Каплуну Віталію Григоровичу. Світла пам'ять про нього дозволяє залишатися на цій життєвій стежині, допомагати прокладати свої шляхи іншим майбутнім спеціалістам.

Дякую йому!

Костянтин Паршенко, к. т. н., доцент кафедри будівництва та цивільної безпеки, вдячний учень В.Г. Каплуна

Сорокати́й Руслан Володимирович, *завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій Хмельницького національного університету* **26.08.1964 – 26.10.2020**

Народився 26 серпня 1964 року в с. Савинці Ярмолинецького району Хмельницької області.

1981 – закінчив СШ №3, м. Хмельницький

1981-1986 – навчання у ХТІПО (Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування). Закінчив з відзнакою за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти».

1986-1988 – служба в Радянській Армії.

1988 – інженер кафедри технології металів ХТІПО.

1989-1992 – навчання в аспірантурі за кафедрою технології металів ХТІПО (науковий керівник професор Кузьменко А.Г.).

1993 – захистив дисертацію з присвоєнням наукового ступеня кандидата технічних наук

за спеціальністю 05.02.04-тертя та зношування в машинах на тему: «Розрахунково-експериментальний метод оцінки триботехнічної надійності важконавантажених шарикопідшипників».

1996 – за програмою дослідницького центру НАТО наукове стажування у Вищій технічній школі Цитгау/Герліц, Німеччина.

1996 – присвоєно вчене звання доцента по кафедрі зносостійкості і надійності машин.

2000 – доцент кафедри Інформаційних технологій проектування.

2009 – захистив дисертацію з присвоєнням наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.02.04 - тертя та зношування в машинах на тему: «Метод трибоелементів».

2011 – професор за кафедрою інформаційних технологій проектування.

2012 – завідувач кафедри інформаційних технологій проектування.

СОРОКАТИЙ Руслан Володимирович нагороджений Нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти». Вільно володів двома іноземними мовами: німецькою та польською.

Очоловав науковий напрямок «Чисельне моделювання поведінки складних триботехнічних систем» у Хмельницькому національному університеті.

Помер 26.10.2020 у м. Хмельницькому.

Друзі і колеги: душа і серце віддані комп'ютерним наукам...

Він був людиною, яка вмiла поєднувати кар'єру і сім'ю. Дуже любив свою роботу і, разом з тим, завжди знаходив час для сім'ї та друзів. Останні роки ми багато подорожували і це будуть найтепліші спогади, які залишаться з нами назавжди. Він мав чудове почуття гумору, любив хороше кіно та книги, мав смак до життя. Нам всім, дуже важко усвідомлювати, що він більше не з нами. Втім, людина живе доти, доки її пам'ятають. Ми пам'ятатимемо його доброзичливим, веселим, освіченим та успішним. Він назавжди в наших серцях та пам'яті.

***Осмальчук С.Р., дочка
(м. Хмельницький)***

Руслан Володимирович Сорокатий почав працювати в нашому університеті (тоді ще ХТІПО) як інженер кафедри технології металів з 1986 року. Ще під час навчання в інституті, під керівництвом доцента Вельбоя В.П., він активно брав участь у студентській науковій роботі. Вже тоді, були надруковані його перші наукові праці у журналах, що й тепер індексуються у міжнародних наукометричних базах. На посаді інженера кафедри технології металів ХТІПО, зарекомендував себе як активний, цілеспрямований працівник з неординарним мисленням і прагненням до саморозвитку. З приходом на посаду завідувача кафедри у 1988 році професора Кузьменка А.Г., який мав потужний науковий досвід як знаний в СРСР експерт з проблем контактної механіки, тертя і зношування, для Сорокатого Р.В. фактично сформувався напрямок його подальших наукових інтересів.

У 1990 році у ХТІПО відкрилась аспірантура і першим аспірантом в історії нашого навчального закладу став Сорокатий Р.В., який успішно склав вступні іспити у травні 1990 року. Всього за три роки інтенсивної роботи була підготовлена і успішно захищена у спеціалізованій вченій раді кандидатська дисертація зі спеціальності 05.02.04-тертя і зношування в машинах на тему: «Розрахунково-експериментальний метод оцінки триботехнічної надійності важконавантажених шарикопідшипників» під керівництвом професора Кузьменка А.Г.

В 1996 році йому було присвоєне вчене звання доцента по кафедрі зносостійкості і надійності машин. Він пройшов шлях інженера науково-дослідного сектору, молодшого наукового співробітника, аспіранта, асистента, доцента. За час роботи

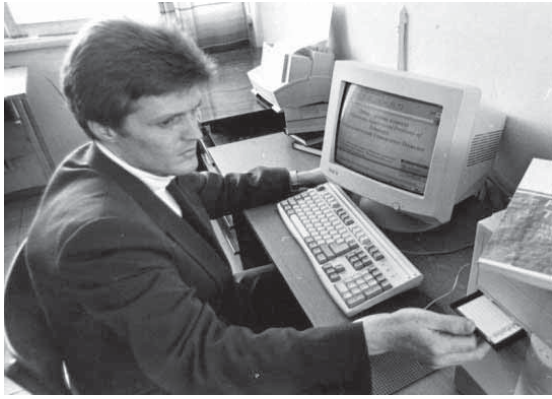
показав себе як відмінний викладач і науковець. На високому педагогічному рівні викладав дисципліни: Надійність машин, Основи САПР, Теоретичні основи теплотехніки та інші. В 1996 році проходив наукове стажування у Вищій технічній школі Циттау/Герліц в Германії, під час якого добре опанував німецьку мову і проводив експериментальні дослідження в галузі трибології, разом із німецькими колегами. В той період, обрав новий науковий напрямок: «Чисельне моделювання поведінки складних триботехнічних систем», який він очолив і плідно розвивав весь період роботи у Хмельницькому національному університеті.

У 2000 році, із відкриттям кафедри Інформаційних технологій проектування, Сорокатий Р.В. перейшов на посаду доцента.

*Духа О.В., д.т.н., професор
(м.Хмельницький)*

Сорокатий Руслан Володимирович з перших днів заснування кафедри інформаційних технологій проектування, активно працював над її створенням, був одним із фундаторів кафедри. Він завжди був готовий виконувати роботу, яка йшла на користь загальній справі. Зокрема, взяв на себе відповідальне завдання, пов'язане з підготовкою документації для відкриття та створення спеціальності за якою нині працює кафедра. В часи становлення кафедри та спеціальності приймав активну участь у розробці навчальних планів, програм, методичних матеріалів. Моя співпраця з Русланом Володимировичем продовжувалася майже 15 років і за цей час жодного разу не виникало якихось непорозумінь над розробкою планів, чи над розробкою курсів, чи у поглядах на перспективи розвитку спеціальності. Таке спілкування завжди викликало лише задоволення, яке, на жаль, не часто зустрічається в нашому житті.

За період розвитку кафедри Руслан Володимирович, крім великого викладацького навантаження, ріс професійно, що, зрештою, привело до успішного захисту докторської дисертаційної роботи за напрямком: «Трибологія та зношення». Здавалося б, яке відношення має ця спеціальність до інформатики. Але докторська дисертаційна робота Руслана Володимировича, за своїм наповненням, більше відносилася до спеціальності: комп'ютерне моделювання та

інформаційні технології і коли виникло питання передачі управління кафедрою, то сумнівів щодо наступника не виникало жодних. І час показав, що вибір нового керівника кафедри був правильним. Так відноситься до своїх обов'язків і так професійно виконувати роботу (як це робив Руслан Володимирович) зміг би не кожен із наших працівників.

Велику увагу Руслан Володимирович приділяв підготовці і підбору кадрів. Серед викладачів кафедри є багато учнів Руслана Володимировича, які з ним співпрацювали.

На жаль, передчасна смерть забрала з наших рядів чудову людину і прекрасного спеціаліста, доктора технічних наук, професора Сорокато Руслана Володимировича.

Світла пам'ять про Сорокато Руслана Володимировича залишиться у моєму серці, серцях його учнів та співробітників.

*Кривий С.Л., зав.кафедри
інформаційних технологій проектування
ХНУ (2001-2011 рр.) д.ф-м.н., професор (м.Київ)*

Початок 90-х років пов'язаний з активним розвитком комп'ютерних технологій в освітньому процесі та наукових дослідженнях. За підтримки тодішнього ректора, д.т.н., проф. Сіліна Р.І., на базі кафедри Технології машинобудування створюється потужний комп'ютерний центр.

З перших кроків, до ідеї створення нових напрямів, залучився доцент кафедри зносостійкості і відновлення машин, к.т.н., доц. Сорокати Руслан Володимирович.

В 1999 році відкривається спеціальність «Інформаційні технології проектування» і організовується кафедра інформаційних технологій проектування (завідуючий кафедрою д.ф-м.н., професор Сергій Лук'янович Кривий.), в якій Руслан Володимирович виконував обов'язки заступника завідуючого кафедрою. На нього ліг тягар методичного та організаційного

забезпечення навчального процесу нової спеціальності.

Для створення нового напрямку залучалися кращі фахівці профільних кафедр. Так, кафедра машин та апаратів легкої промисловості делегувала к.т.н., доц. Манзюка Е.А., кафедра інженерної графіки – к.т.н., доц. Свірневського М.С., кафедра технології машинобудування – к.т.н., доц. Ковальчука С.С., кафедра зносостійкості та відновлення деталей машин – доцентів Сорокато Р.В. та Пасічника О.А.

За короткий час кафедра стала потужним центром підготовки фахівців з програмування.

Починаючи з 2000 року, робота кафедри Інформаційних технологій проектування незмінно пов'язана з плідною працею Сорокато Руслана Володимировича. Він вкладав у розвиток спеціальності, кафедри свою душу і серце. Організаційне та методичне забезпечення навчального процесу, проведення конференцій та олімпіад, наукова робота студентів, - все, за що брався Сорокати Р.В., виконувалося вчасно і якісно.

Світла пам'ять про Руслана Володимировича відображає якості його особистості: щирість, захопленість, глибина, цілісність, безкорислива відданість справі, вміння співпереживати і радіти успіхам інших, стійкість характеру. Все це дозволило Руслану Володимировичу заслужити безмежну любов і повагу колег, друзів і випускників кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій.

Важко уявити, що Руслана Володимировича немає. Ніби вийшов з кабінету, немає на зв'язку. І серце стискається від болю, коли видаляєш з телефонної книги номер друга, однодумця, колеги.

*Ковальчук С.С., декан факультету
прикладної математики та комп'ютерних
технологій ХНУ (2003- 2013 рр.),
к.т.н., доцент (Онтаріо, Канада)*

ЛЮДИНА ВЕЛИКА НЕ ТИМ, ЩО МАЄ, А ТИМ, КИМ ВОНА Є, І ТИМ, ЧИМ ДІЛИТЬСЯ З ІНШИМИ

Присвячую пам'яті Руслана Сорокато

З певністю можна сказати, що для всіх нас найважливіше у стосунках є дружба з іншою людиною. Я зустрів Руслана на одній з конференцій «Українсько-Польські діалоги». У жовтні 2017 року Руслан почав працювати на кафедрі Основ техніки факультету Люблінського технологічного університету. Завжди теплий, доброзичливий, ввічливий, стриманий, привітний, усміхнений. Він одразу сподобався працівникам та студентам. Я особисто, пам'ятаю першу зустріч з Русланом у Люблінській політехніці. Ми працювали в сусідніх кабінетах. Зустрівшись в коридорі, я запросив його на каву, але він подякував і ввічливо відмовився аргументуючи тим, що йому ще треба допрацювати лекцію для студентів. Він вразив мене не тільки добротою, а й працьовитістю. Завжди підготовлений, компетентний, чудово виконував доручену роботу. Ніколи не відмовляв у будь-якому проханні, був готовий допомогти та працювати при будь-якій необхідності. Хороший колега і друг, безкорисливий і щирий, який завжди приділяв час, увагу і відданість іншим.

Руслан, без сумніву, був зразковим академічним викладачем. Викладав об'єктно-орієнтоване програмування, тривимірну графіку, комп'ютерні технології, моделювання та візуалізацію технічних процесів. Писав наукові статті, керував дипломними роботами, брав

участь в організації багатьох конференцій.

Своїм захопленням наукою та інформаційними технологіями надихав студентів та колег. Притаманні йому вроджена доброта і спокій. Завжди відкритий для контактів, зустрічей та приємних і цікавих розмов у Хмельницькому чи Любліні.

Руслан любив життя і свою роботу! Я був дуже засмучений, коли одного дня він повідомив, що, за станом здоров'я, не може надалі викладати у політехніці. Зрозуміло, що він повинен був дбати про своє здоров'я, але несподівано помер, зануривши нас у глибокий смуток. Залишилося те, що мало залишитися – добро, пам'ять... Він був доброю людиною. Залишається надія зустрічі у вічності.

Сьогодні, коли прийшов час написати кілька слів про Руслана, я маю багато спогадів про наші з ним зустрічі, бесіди, події, в яких ми разом брали участь... Згадую як він стоїть перед студентами, як ми розмовляємо в коридорах наших університетів, як відповідає на мій телефонний дзвінок і домовляється про зустріч у ресторані «Шпигель»...

Дорогий Руслане! Ми прощалися з тобою здалеку, в епоху світової пандемії з великим жалем, але одночасно, з великою вдячністю за те, що ти був в нашому житті, за кожену зустріч з тобою, за кожену розмову, вирішені справи та плани на майбутнє.

Дякуємо тобі за все!

**М. Шнядковський,
заступник декана з розвитку
факультету основ техніки
Люблінської політехніки (Польща)**

**Марина Айсіна,
регіональний менеджер AMC Bridge
(м. Хмельницький)**

Руслан Володимирович, протягом останніх шести років працював в компанії AMC Bridge. Він викладав спеціалізований курс компанії для студентів університету. Багато з них розпочали свою кар'єру в AMC Bridge саме завдяки Руслану та його бажанню ділитися своїми знаннями з молодими і талановитими людьми. Він безкорисливо вчив, допомагав, був чудовим наставником для своїх студентів. Навіть після закінчення навчання, чимало його колег з компанії продовжували розповідати Руслану про свої професійні успіхи та із вдячністю згадували спільні студентські часи. Бути мудрим другом для молоді – це те, що в Руслана виходило легко та без зусиль, адже його відкритість, щирість та небайдужість не викликали жодного сумніву. Саме тому ця втрата стала насправді болісною для всього колективу AMC Bridge.

**Скрипник Т.К.,
старший викладач кафедри
комп'ютерних наук та
інформаційних технологій
(м. Хмельницький)**

Важко знайти такі слова, які б могли зменшити біль, коли зупиняється серце людини, товариша, колеги, з яким працював майже двадцять років. Руслан Володимирович був Людиною з великої літери. Щирим, добрим, справедливим. Таке враження, що від кожного з нас відірвали частину світла. Усвідомлення реальності дається важко.

Сорокати Руслан Володимирович, не тільки д.т.н., професор, завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, науковець, а й син, брат, дядько, чоловік, батько та дідусь. Він дуже любив свою родину, допомагав мамі, обожнював внучку. Хвилювався за доньку і радів її щастю.

Хочеться згадати про Руслана Володимировича як про щирого, надійного, привітного та усміхненого, готового завжди прийти на допомогу нашого товариша. Ми, його друзі (Диха О.В., Бабак О.В., Пасічник О.А та Скрипник Т.К.), могли завжди розраховувати на його розуміння, підтримку, пораду, допомогу. Невід'ємними рисами його характеру були – надійність, щирість, порядність, почуття гумору і головне ЛЮДЯНІСТЬ. Він був особливим.

Дуже багато спогадів і всі вони позитивні. Згадую наше перше знайомство на кафедрі, як щодня разом пили каву та обговорювали нагальні робочі питання, «виїзні засідання кафедри», поїздки на Дністер та до Польщі, святкування свят та днів народження з нашими друзями. Останній раз ми збиралися у вересні 2020 року на святкуванні 50-річчя Бабака О.П.

Тепер, на жаль, ми не почуємо мудрої поради, не відчуємо надійної підтримки, не побачимо щирого погляду й теплої усмішки. Дуже шкода, що ідуть кращі... Ми завжди будемо Вас, Руслане Володимировичу, пам'ятати.

Людина не помирає. Помирає тіло. Людина живе вічно у пам'яті та серці мами, дружини, доньки, внучки, у спогадах друзів.

Не дивлячись на гіркі втрати року минулого - життя продовжується, а Новорічні свята – вісники оновлення, несуть за собою мир, спокій і щастя. Тому нехай здійснюються у році Новому наші мрії, відкриваються нові можливості і перспективи, кожен день буде наповнений позитивними емоціями. Бажаємо всім міцного здоров'я, родинної злагоди та благополуччя, успіхів у повсякденному житті, нових творчих звершень в ім'я України та нашої Альма Матері!

З Новим роком та Різдвом Христівим!

*Ректорат, Вчена рада, Рада ветеранів, комітет Вільної профспілки працівників і студентів університету, рада студентського самоврядування
Хмельницького національного університету.*